

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE UKRAINE
DONETSK NATIONAL UNIVERSITY OF THE ECONOMICS AND TRADE
NAMED AFTER MYKHAYLO TUGAN-BARANOVSKY**

THE ACADEMY OF HOTEL MANAGEMENT AND CATERING INDUSTRY

**INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

**THE EU COUNTRIES ECONOMIC POLICY
IN TERMS OF GLOBALIZATION**

12 - 16 October, 2009 Poznan

CONFERENCE PROCEEDINGS

**Donetsk - Poznan
2009**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

АКАДЕМІЯ ГОТЕЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ХАРЧУВАННЯ

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА КРАЇН ЄС В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

12-16 жовтня 2009 р., Познань

м. Донецьк - Познань
2009 р.

Е 45 Економічна політика країн ЄС в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 16 жовт. 2009 р. м. Познань, Польща / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Акад. готел. менедж. та харчування ; редкол. : Шубін О.О. (голов. ред.) [та ін.] . – Донецьк : [ДОНУЕТ], 2009. – 192 с.

Видається з 2009 р.

Редакційна колегія:

Шубін О.О., д-р екон. наук (голов. ред);
 Садеков А.А., д-р екон. наук (заст. голов. ред.);
 Азарян О.М., д-р екон. наук;
 Балабанова Л.В., д-р екон. наук;
 Виноградова О.В., д-р екон. наук;
 Горожанкіна М.Є. д-р екон. наук;
 Фролова Л.В., д-р екон. наук;
 Чернета О.Б., д-р екон. наук;
 Самосьонюк Л.М., канд. екон. наук;
 Горіна Г.О.

dr Roman Dawid Tauber, prof. WSHiG
 dr Ewa Mucha-Szajek, prof. WSHiG

dr Anna Woźniak
 dr Alicja Jaworska-Piasecka
 dr Elena Janina
 prof. Dr.oec. Majja Šenfelde

Адреса редакційної колегії збірника:
 83050, м. Донецьк, вул. Щорса, 31

ББК 65.5

© Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського, 2009
 © Академія готельного менеджменту та харчування, 2009

Приветственное слово

ректору Донецького національного університету економіки і торгівлі
 імені Михайла Туган-Барановського, д.э.н., проф. А.А. Шубина

Уважаемые участники конференции!

Мир стоит на пороге больших перемен, которые определяют вид глобальной экономики в будущем. Этот процесс полон неопределенности – его конечный итог не известен, как не известны и временные параметры изменений. Такое положение дел заставляет большинство государств планеты перманентно пересматривать свои стратегии и приоритеты развития. Но уже сегодня с уверенностью можно говорить о том, что мировая экономика III тысячелетия будет функционировать как единый «организм», оказывающий решающее влияние на все процессы жизнедеятельности. Единство и целостность мира ставит на повестку дня множество новых вопросов. Их важность и неотложный характер свидетельствуют о необходимости объединения усилий отдельных государств, повышения их солидарности и формирования принципиально новой системы всемирной лояльности и толерантности.

Век XX, кроме всего прочего, показал, что глобализация превратилась в важнейшую движущую силу развития мирового хозяйства и большинства национальных экономик. Этот процесс еще больше ускоряется в веке XXI, открывая нам новые перспективы, заставляя решать возникающие проблемы и разрешать противоречия современного мироустройства. Глобализация становится вызовом для многих стран мира, затрагивая всех, начиная от индивидуума и заканчивая национальными комплексами. Вместе с тем, необходимо отметить, что последствия глобализации неоднозначны. Для некоторых стран она предоставляет огромные возможности, а для других – создает непреодолимые проблемы. Успешными становятся только те страны, которые приняли этот вызов и адаптировались к новым условиям.

Коренным образом преобразуется сегодня и международная политика. Она все больше направлена на решение глобальных проблем человечества, выработку новых принципов управления всемирным хозяйством, которые нацелены на обеспечение прогресса всего человечества. При этом каждая страна должна внести свой вклад в реформирование и становление нового мирового уклада.

Особое значение в условиях глобализации приобретают процессы международной интеграции, которые позволяют создать условия для решения комплексных и стратегически важных проблем в отдельных регионах мира. Грандиозные результаты в построении единого сообщества стран демонстрирует сегодня Европейский Союз. Страны этого объединения прошли длительный и нелегкий путь, показав всему миру, что интеграция, несмотря ни на что, может быть эффективной и продолжительной. Европейская интеграция стала феноменом современного глобального мира, она во многом определяет перспективы современной цивилизации. Именно благодаря европейской

предприятий не для реорганизации, а для свертывания производства, Для достижения своих целей ТНК прибегают и к вмешательству в политическую жизнь, подпитывают удобных им политических деятелей, политические группировки и режимы, ограничивая государственную самостоятельность других стран. Все это - реальные явления, и сами по себе они вряд ли исчезнут. Требуется создать систему регулирования деятельности ТНК, норм и правил игры, ограничивающих негативные проявления.

ТНК содействуют экономической интеграции Украины, создавая устойчивые экономические связи с разными странами. Во многом благодаря ТНК происходит постепенное «растворение» национальных экономик в едином мировом хозяйстве, что дает Украине больше шансов на присоединение к Европейскому союзу.

Литература:

1. Авраменко Ю.Л. Совместное предпринимательство в международном банковском бизнесе. -М.: МГУП, 2003. -132 с.
2. Карагодин Н.А. Международные корпорации и социально-экономические проблемы развивающихся стран. -М.: Наука, 1981. - 196 с.
3. Азроянц Э.А. Глобализация: Катастрофа или путь к развитию? -М.: Новый век, 2002. - 413 с.
4. Субботин А.К. Границы рынка глобальных компаний. - М.: УРСС, 2004. - 276 с.
5. Ленский Е.Ф., Цветков В.А. Транснациональные финансово-промышленные группы и межгосударственная экономическая интеграция: реальность и перспективы. – М.: АФПИ еженедельника «Экономика и жизнь», 1998. С. 29

ЗМІСТ

Приветственное слово ректора Донецкого национального университета экономики и торговли имени Михаила Туган-Барановского, д.э.н., проф. А.А. Шубина	5
Шубин А.А.	7
Kigel M.A., Rasporova V.A	10
Samsonok L., Ewa Mucha-Szajek	12
Абрашка О.В.	15
Адаманова З.О., Сейдаметова Л.Д.	17
Аджимет Г.Х., Джетпарова З.Р.	20
Астапова И.О.	22
Афросин Д.Ю.	25
Барташевська Ю.М.	27
Бершадская И.Н.	30
Бондаренко І.С., Алтунина А.Ю.	32
Борзенко Н.А.	34
Бочарова Ю.Г.	36
Булатова О.В.	39
Бусько А.Ю.	42
Вареник В. М.	45
Варяниченко Е.В.	47

ядерної безпеки та в галузі керованого термоядерного синтезу. Задовільно розвиваються стосунки України з ЄС і в інших напрямках, зокрема в питаннях, що стосуються захисту навколишнього середовища, транспорту, юстиції та внутрішніх справ. Нових імпульсів набуває міжрегіональне та транскордонне співробітництво, зокрема в рамках діючих єврорегіонів та нових транскордонних об'єднань. Підписано угоду між Україною та ЄС щодо наукового і технологічного співробітництва, а також співробітництва у сфері дослідження космосу.

При розгляді побудови національної стратегії розвитку України першочерговим завданням є підвищення конкурентоспроможності національної економіки на засадах ефективної реалізації конкурентних переваг держави.

Підвищення конкурентоспроможності національної економіки вимагає розробки та координації системи заходів щодо збільшення ефективності роботи суб'єктів господарювання, забезпечення секторам української економіки паритетних умов капіталотворення, об'єднаного обмеження доступу іноземних суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на внутрішній ринок України з одночасним стимулюванням вітчизняного виробника та підтриманням його інтересів на міжнародній арені, створенням високого платоспроможного попиту за рахунок реалізації нових підходів до політики доходів населення, забезпеченням розвитку науково-технічних інституцій та підвищенням інноваційного потенціалу країни.

Для успішної інтеграції України до світової економіки слід враховувати нинішнє її становище у міжнародному розподілі праці, а також характер політичних відносин з окремими країнами та групами країн. Важливо також враховувати тенденції розвитку сучасного світового господарства, щоб формувати об'єднану й ефективну зовнішньоекономічну політику України[3].

Таким чином, євроінтеграція є головним зовнішньополітичним пріоритетом України, а євроінтеграційна ідея, яка набуває дедалі ширшої підтримки в українському суспільстві, поступово стає чинником не лише зовнішньої, але й внутрішньої політики України.

Література:

- 1.) Матеріали серверу Міністерства Фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Електрон. текст. дані (38761 байт). – Режим Доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/400.htm>
- 2.) Матеріали серверу Міністерства Фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Електрон. текст. дані (40778 байт). – Режим Доступу: <http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua/eu/ua/publication/content/31229.htm>
- 3.) Матеріали серверу Електронної бібліотеки України. – [Електронний ресурс]. – Електрон. текст. дані (62688 байт). – Режим Доступу: <http://www.lib.ua-tu.net/inode/34713.html>

Вареник В. М., аспірант Дніпропетровський університет економіки та права **ОЦІНКА ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ КРАЇН ЄС ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТАБІЛІЗАЦІЮ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ**

Економічна діяльність окремих господарюючих суб'єктів та країн в цілому значною мірою характеризується обсягом здійснюваних інвестицій. Економіка країни, що розвивається, вимагає інвестиційних вкладень в такому об'ємі, який неможливо забезпечити власними засобами. Використання іноземного капіталу для України може бути ефективним з погляду її незалежного розвитку. Проте виникає проблема створення і підтримки сприятливого інвестиційного клімату для іноземних інвестицій, для чого необхідні реальні умови вкладення капіталу і наявність державної політики регулювання іноземного інвестування на користь національної економіки. Дуже важливу роль у підтримці економіки України грають прямі іноземні інвестиції країн ЄС.

Аналізуючи прямі іноземні інвестиції в Україну можна зробити висновок, що постійно здійснюється впливання капіталу в економіку України іноземними інвесторами. З рис. 1 видно, що за період з 2005 по 2009 роки спостерігається постійне збільшення об'ємів інвестицій.

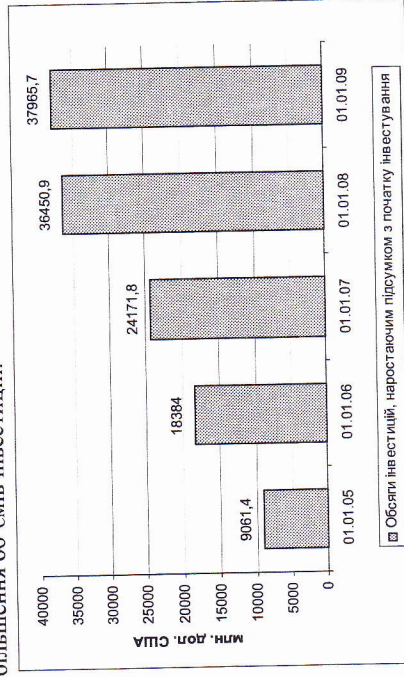

Рис. 1. Прямі іноземні інвестиції в Україну [1]

Але світова фінансова криза позначилась, насамперед, саме на обсягах надходжень прямих іноземних інвестицій. У IV кварталі 2008 року чистий притік прямих іноземних інвестицій склав всього 934 млн. дол. США, що в 3,5 рази менше, ніж в середньому за три попередні квартали [2].

Незважаючи на кризу, фінансовий сектор залишався найбільш привабливим для іноземних інвесторів: його частка в прирості прямих іноземних інвестицій за 2008 рік оцінена в 69,2% (за 2007 рік – 38,0%). Але у

2009 році ситуація відновлюється і спостерігається зростання прямих іноземних інвестицій.

У I півріччі 2009р. в економіку України іноземними інвесторами вкладено 2699,7 млн. дол. США прямих інвестицій (дані про прямі інвестиції в Україну та з України наведено з урахуванням інформації НБУ та ФДМУ), що становить 40,2% обсягів I півріччя попереднього року. З країн ЄС надійшло 2074,6 млн. дол. (76,8% загального обсягу), з країн СНД – 344,7 млн. дол. (12,8%), з інших країн світу – 280,4 млн. дол. (10,4%). У той же час капітал нерезидентів зменшився на 413,5 млн. дол.

Що стосується інвесторів, то найбільшу частку в капіталі вітчизняних корпорацій з іноземними інвестиціями завжди належала інвесторам країн ЄС: з Кіпру (31,2%), Німеччини (15,1%) і Австрії (10,2%). Частка інвесторів з Нідерландів, Великобританії, Російської федерації і США складає від 3,4% до 7,2% [2].

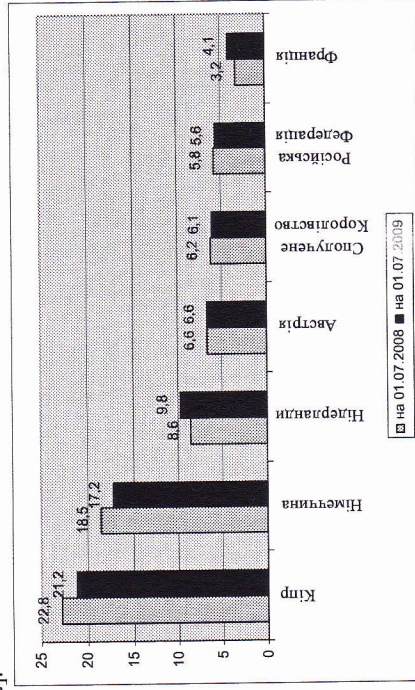

Рис. 2. Розподіл прямих інвестицій в Україну за основними країнами-інвесторами (у % до загального обсягу) [1]

Якщо проаналізувати основних інвесторів України, то спостерігається наступна ситуація: 1 місце – Кіпр, 2 місце – Німеччина. За період з 2004 по 2009 роки перше місце належало Кіпру і лише в 2005 році Германия займала 1 місце, із-за викупу „Криворіжсталі”.

На думку аналітиків, високий рівень інвестицій з Кіпру означає повернення в країну вітчизняних капіталів, які ховаються в офшорній зоні. Також з Кіпру приходять російський капітал. Таким чином бізнесмени йдуть від оподаткування і виводять капітали з-під дії українського законодавства. В цілому динаміка інвестицій з Кіпру оцінюється позитивно, оскільки збільшення об'ємів і повернення капіталу свідчить про поліпшення інвестиційного клімату в країні. Навіть політична криза не злякала інвесторів, вони упевнені в стабільності економіки країни і повертають капітал на батьківщину [3, 4].

Значні обсяги прямих інвестицій з країн ЄС зосереджено на підприємствах промисловості (22,1%). Серед галузей переробної промисловості істотні інвестиції внесені до виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів; у металургійне виробництво і виробництво готових металевих виробів [4].

В першому півріччі 2009 року в економіку України іноземними інвесторами вкладено \$2 млрд. 699,7 млн. прямих інвестицій, що складає 40,2% обсягів аналогічного періоду минулого року.

Сума кредитів та позик, отриманих підприємствами України від прямих інвесторів, на 1 липня 2009р. становила 6149,7 млн. дол. Найбільше їх надійшло з Кіпру – 1603,9 млн. дол., Нідерландів – 722,5 млн. дол., Франції – 530,5 млн. дол., Німеччини – 509,8 млн. дол., Російської Федерації – 493,0 млн. дол., Австрії – 331,4 млн. дол., Сполученого Королівства – 241,3 млн. дол., Угорщини – 239,3 млн. дол., Польщі – 181,5 млн. дол. та Швеції – 152,2 млн. дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, враховуючи позичковий капітал, на 1 липня 2009р. становив 44115,4 млн. дол. [1].

На сьогодні Україна стала більш привабливою для іноземних інвесторів, оскільки рівень віддачі від інвестицій є досить високим. В деяких галузях економіки рівень прибутку від інвестицій значно перевищує рівень прибутку у відповідних галузях країн Західної Європи. Через це все більш активізуються процеси на ринку злиття та поглинання.

Надходження капіталу в Україну призводить до покращення економічного стану країни в цілому.

Література:

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України: www.ukstat.gov.ua
2. Офіційний сайт Національного банку України <http://www.bank.gov.ua>
3. <http://h.ua/story/59313>
4. Государственное агентство Украины по инвестициям и инновациям <http://www.in.gov.ua>

Варяниченко Е.В., к.э.н., доцент

Национальный горный университет, Днепропетровск

РЕЙТИНГОВЫЕ ИНДИКАТОРЫ, КАК ИНСТРУМЕНТ АНАЛИЗА И ПРОГНОЗИРОВАНИЯ УРОВНЯ СБЛИЖЕНИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ С ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМОЙ ЕС

За последнее время в мировой экономике произошли важные количественные и качественные изменения, связанные с распространением процессов глобализации. Реальность намерений Украины в отношении вступления в ЕС требует углубленного анализа и сопоставления законодательно – правовых, экономических, социальных, экологических и других изменений в нашей стране с параметрами ЕС, а также их соответствия

Рогоза М. Є.	ПРОБЛЕМИ, ПРОЦЕСИ, МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗИ	146
Рощина Я.С.	ВЛИЯНИЕ ЕВРО НА МИРОВОЮ ФИНАНСОВУЮ СИСТЕМУ	148
Семенов А.А., Maja Senfælde	ПРОБЛЕМЫ И ВОЗМОЖНОСТИ СОЗДАНИЯ ЗОНЫ СВОБОДНОЙ ТОРГОВЛИ МЕЖДУ УКРАИНОЙ И ЕС	151
Сергеев О. Р.	ЩОДО ГАРМОНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАКОРДОННОГО ЗАКОНОДАВСТВА СТОСОВНО ЯКОСТІ ШОКОЛАДУ	154
Соколова Е.	ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ СТРАН ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА В УСЛОВИЯХ КРИЗИСА	156
Соловйова Ю.М.	СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄС	158
Тараненко И. В.	КОНКУРЕНТНАЯ СТРАТЕГИЯ УКРАИНЫ НА МИРОВЫХ РЫНКАХ	161
Теплинская А.В.	СОСТОЯНИЕ ЭКОНОМИКИ ЕВРОСОЮЗА	164
Тимофесенко Л. П.	СПІЛЬНА СТРАТЕГІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО УКРАЇНИ	166
Чернега О.Б., Белозубенко В.С.	СИСТЕМА ИННОВАЦИЙ И НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ	169
Черноволенко М. Н.	ЕДИНАЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ ПОЛИТИКА ЕС	172
Чорная О.Е.	МИРОВОЙ ФИНАНСОВЫЙ КРИЗИС И ПРОБЛЕМЫ ЕГО ОЦЕНКИ МЕЖДУНАРОДНЫМИ РЕЙТИНГОВЫМИ АГЕНТСТВАМИ	174
Шеремет Т.Г., Elena Japina	ПІДВИЩЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ НАФТОПРОДУКТІВ	177
Шостак А.В.	УКРАИНА С НАТО И ЕС В РАЗРЕЗЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ	180
Юленко В.В.	ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА СТРАН ЕС: ГЕРМАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	182
Ясько А.В.	ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ЕВРОПЕЙСКИХ ТНК В УКРАИНЕ	184

Підписано к печати 06.10.2009. Формат 60x84^{1/16}

Усл. печ. л. 10,70. Печать лазерная. Заказ № 1684. Тираж 64 экз.

Отпечатано в типографии «Норд Компьютер» на цифровых лазерных издательских комплексах Rank Xerox DocuTech 135 и DocuColor 2060 83003, Украина, г. Донецк, ул. Разенкова 6
Тел.: +38 (062) 389-73-82, 389-73-86